

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Marie Součkové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Antonína Koukala v právní věci **žalobkyně K. N.,** zastoupené Mgr. Alexandrem Vaškevičem, advokátem se sídlem Františkánská 7, Plzeň, proti **žalovanému Ministerstvu vnitra, se sídlem Na Štolou 3, Praha 7,** o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 10. 2002, č. j. OAM - 4594/VL-10-08-TZ-2002, vedené u Krajského soudu v Praze pod sp. zn. 46 Az 301/2003, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 21. října 2003, č. j. 46 Az 301/2003-17,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Rozhodnutím žalovaného ze dne 15. 10. 2002, č. j. OAM-4594/VL-10-08-TZ-2002, byla zamítnuta žádost žalobkyně o udělení azylu jako zjevně nedůvodná podle ustanovení § 16 odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb. o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb. o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, (dále „zákon o azylu“), současně rozhodl žalovaný, že se žalobkyni neuděluje azyl podle ustanovení § 13 odst. 1,2) a § 14 zákona o azylu a že se na žalobkyni nevztahuje překážka vycestování ve smyslu ustanovení § 91 zákona o azylu.

Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobkyně domáhala přezkoumání napadeného rozhodnutí, uvedla, že nemá reálnou možnost vrátit se na Ukrajinu, neboť v současné době je tam pobývání nebezpečné životu, z důvodů chybějící vízové povinnosti nemá ani v Polsku pocit bezpečí před osobami, které jí vyhrožují.

O žalobě rozhodl Krajský soud v Praze rozsudkem ze dne 21. října 2003, sp. zn. 46 Az 301/2003 tak, že žalobu zamítl.

V odůvodnění svého rozsudku se soud žalobními body podrobně zabýval, uvedl, že podle ustanovení § 16 odst. 1 písm. e) zákona o azylu se žádost o udělení azylu zamítne jako zjevně nedůvodná, jestliže žadatel přichází ze státu, který Česká republika považuje za třetí bezpečnou zemi nebo bezpečnou zemi původu, nebude-li prokázáno, že v jeho případě tento stát za takovou zemi považovat nelze. Ve správním řízení žalobkyně uvedla, že od roku 2002 byla na Ukrajině nezaměstnaná, že v září 2001 byla hospitalizovaná v nemocnici, kde si veškerou péči musela platit, protože však neměla peníze, byla nucena si je vypůjčit, dluh však neměla z čeho splácet a proto jej věřitel na ní vymáhal, vyhrožoval jí. Ve svém písemném prohlášení ze dne 5. 10. 2002 žalobkyně uvedla, že se vrátit na Ukrajinu nemůže, neboť má strach o svůj život, těžko se jí hovoří o tom, co ve vlasti zkusila, bylo to podvádění, strach, nezaměstnanost, neměla kde bydlet, příliš drahé léčení, vymáhání peněz. Z Ukrajiny odjela autobusem přes Polsko do České republiky, svou vlast opustila dne 18. 7. 2002, na území České republiky vystoupila dne 19. 7. 2002, do protokolu o udělení azylu uvedla, že z Ukrajiny vyjela soukromým mikrobusem okolo 17. hodiny, na ukrajinsko-polské hranici byla kolem 20. hodiny, kontrola na polské straně hranic trvala asi jeden a půl hodiny, cesta Polskem trvala asi 12 hodin. V průběhu cesty zastavovali na čerpací stanici, kde si zašla na kávu do bistra, uvedla, že jí nic nebránilo požádat o azyl na území Polska, směřovala však do České republiky.

Soud uvedl, že správní orgán ve svém rozhodnutí podrobně zhodnotil situaci v Polsku, zabýval se Polskem jako bezpečnou třetí zemí, v tomto bodě odkázal na odůvodnění rozhodnutí správního orgánu a uvedl, že správní orgán dospěl ke správnému závěru, když žádost žalobce o azyl zamítl jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. e) zákona o azylu.

Ve správním řízení bylo nepochybně prokázáno, že žalobkyně měla v průběhu cesty přes území Polska možnost volného pohybu, na hranicích byla v kontaktu se státními orgány Polska, měla tedy možnost požádat o azyl v Polsku, což neučinila, neboť, jak sama prohlásila, jejím záměrem bylo požádat o azyl v České republice.

Ze všech uvedených důvodů soud žalobu zamítl jako nedůvodnou (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).

Proti tomuto rozsudku krajského soudu podala žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) kasační stížnost.

Kasační stížnost podala stěžovatelka osobně dne 10. 12. 2003, napadený rozsudek byl stěžovatelce doručen dne 1. 12. 2003, kasační stížnost byla podána včas.

Podání kasační stížnosti opírá stěžovatelka o důvod uvedený v ustanovení § 103 odst. 1 písm.a) s. ř. s., namítá, že správní orgán i soud nesprávně posoudil právní otázku a sice, zda je možno na stěžovatelku vztáhnout ustanovení § 16 odst. 1 písm. g) [správně písm. e)] zákona o azylu, žalobkyně se ve své domovské zemi dostala do finančních problémů se svým dodavatelem do obchodu, který patřil mezi zločinecké struktury, stěžovatelka byla ohrožena nejen na zdraví, ale i na životě, pokud hledala ochranu u státních orgánů, tak zjistila, že i tyto jsou součástí zločineckých struktur, vyjádřila přesvědčení, že právě u ní nastaly důvody pro udělení azylu podle ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu, neboť ona sama patří do skupiny nečlenů zločineckých struktur.

Stěžovatelka upozorňuje na metodologickou Příručku procedur a kritérií pro přiznání postavení uprchlíka, v níž se uvádí, že osoby mohou být považovány za pronásledované i ze strany obyvatelstva, pokud takové pronásledování či diskriminaci státní orgány tolerují.

Důvod pro podání kasační stížnosti spatřuje stěžovatelka rovněž v ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., když má za to, že žalovaný nedostatečným způsobem provedl dokazování a na základě takto nedostatečně zjištěného stavu bylo rozhodnuto nespravedlivě, tuto situaci ponechal soud bez povšimnutí.

Jako důvod podání kasační stížnosti spatřuje stěžovatelka i v ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., když má za to, že soud nesprávným způsobem posoudil otázku, zda správní řízení netrpělo procesní vadou. Stěžovatelka je přesvědčena, že rozhodnutí žalovaného neodpovídá ustanovení § 47 odst. 3 správního řádu, když odůvodnění rozhodnutí považuje za nedostatečné, trpí vadou neodstranitelnou, proto je nutno takové řízení zopakovat, krajský soud měl přezkoumat napadené rozhodnutí i z tohoto pohledu.

Stěžovatelka navrhuje, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek krajského soudu a rovněž aby přiznal kasační stížnosti odkladný účinek.

Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti podané kasační stížnosti, přezkoumal tedy nejprve, zda kasační stížnost je podána včas a zda je přípustná.

Rozsudek soudu, napadený kasační stížností, byl stěžovatelce doručen 1. 12. 2003, kasační stížnost byla podána věcně i místně příslušnému krajskému soudu dne 10. 12. 2003 a je podána včas. Kasační stížnost je přípustná, stěžovatelka je zastoupena advokátem.

Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížností napadený rozsudek soudu v souladu s ustanovením § 109 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které stěžovatelka uplatnila ve své kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud přitom neshledal vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnost není důvodná.

Nejvyšší správní soud je při přezkoumání rozsudku soudu, napadeného kasační stížností, vázán důvody kasační stížnosti; to však neplatí, bylo-li řízení před soudem zmatečné nebo bylo zatíženo vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, anebo je-li napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné, jakož i v případech, kdy je rozhodnutí správního orgánu nicotné.

Rozhodování soudu o kasační stížnosti je ovládáno principem kasace, soud tedy provádí jen důkazy nezbytné k tomu, aby mohl rozhodnout, v rámci své přezkumné činnosti sleduje, jak soud, který ve věci rozhodoval, zhodnotil důkazy, jak se vypořádal s tvrzením žalobce a důkazy navrženými či předloženými, přičemž nové důvody, které nebyly stěžovatelem uplatněny v předchozích řízeních, nelze v kasační stížnosti úspěšně uplatnit.

Kasační stížnost podala stěžovatelka z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., jež mělo spočívat v tom, že soud i žalovaný nesprávným způsobem posoudil právní otázku, tedy, zda je možno na stěžovatele vztáhnou ustanovení § 16 odst. 1 písm. e) zákona o azylu, stala se nečlenem zločineckých struktur a proto byla ohrožena na zdraví i na životě, z uvedených důvodů má za to, že jí měl být udělen azyl podle ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu.

Stěžovatelkou uváděné pochybení v postupu soudu však Nejvyšší správní soud neshledal.

Podle ustanovení § 16 odst. 1 písm. e) zákona o azylu se žádost o udělení azylu zamítne jako zjevně nedůvodná, jestliže žadatel přichází ze státu, který Česká republika považuje za třetí bezpečnou zemi nebo bezpečnou zemi původu, nebude-li prokázáno, že v jeho případě tento stát za takovou zemi považovat nelze.

Soud v předcházejícím řízení prověřil správní spis žalovaného, zjistil, že sama stěžovatelka v azylovém řízení prohlásila, že do České republiky přicestovala z Polska, ve správním řízení popsala podrobně svůj průběh cesty do České republiky, bylo nepochybně prokázáno, že měla v průběhu cesty přes území Polska možnost volného pohybu, na hranicích byla v kontaktu se státními orgány Polska, sama v pohovoru vedeném v rámci správního řízení uvedla, že měla sice možnost požádat o azyl v Polsku, což neučinila, neboť, jak sama prohlásila, jejím záměrem bylo požádat o azyl v České republice. Správní orgán i žalovaný, jak uvedl soud v předchozím řízení, se podrobně zabýval Polskem jako bezpečnou třetí zemí a právní úpravou azylového řízení v Polsku, v tomto bodě odkázal soud na odůvodnění rozhodnutí správního orgánu a uvedl, že správní orgán dospěl ke správnému závěru, když žádost stěžovatelky o azyl zamítl jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Rovněž nebylo nikterak prokázáno, že by v případě stěžovatelky stát původu byl pro ni nebezpečný.

V takovém případě správní orgán posuzoval důvody uvedené stěžovatelkou, není jeho povinností vyhledávat další důvody, stěžovatelkou neuváděné. Správní orgán i soud v předchozím řízení se zabývaly podrobně všemi námitkami, které stěžovatelka v těchto řízeních uplatnila.

Stěžovatelka uvedla jako důvod podání kasační stížnosti rovněž ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., když uvedla, že žalovaný při svém rozhodování dostatečně neprovedl dokazování a na základě takto nedostatečně zjištěného stavu bylo rozhodnuto nespravedlivě.

Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí právního orgánu pro nesrozumitelnost.

Z uvedeného je však zřejmé, že takové tvrzení stěžovatelky, kterým se domáhá nápravy vydaného rozhodnutí a rovněž tak její argumentace musí být konkrétní, musí tedy vést, jaké důkazy nebyly správním orgánem provedeny, popřípadě jaké stěžovatelkou navržené důkazní prostředky žalovaný neprovedl či neopatřil, aniž by uvedl důvod takového svého postupu.

Naopak, je zřejmé z předloženého správního spisu, že se stěžovatelka měla možnost vyjádřit k podkladům pro rozhodnutí žalovaného a pokud v průběhu celého správního řízení nepožádala stěžovatelka o doplnění případných důkazních prostředků, jež by mohly mít vliv na výrok rozhodnutí žalovaného, nelze se nápravy domáhat v kasační stížnosti. Takovou námitku považuje Nejvyšší správní soud rovněž za nedůvodnou.

Jako důvod podání kasační stížnosti spatřuje stěžovatelka rovněž v ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s.ř.s., když má za to, že soud nesprávným způsobem posoudil otázku, zda správní řízení netrpělo procesní vadou. Stěžovatelka je přesvědčena, že rozhodnutí žalovaného neodpovídá ustanovení § 47 odst. 3 správního řádu, když odůvodnění rozhodnutí

považuje za nedostatečné, trpí vadou neodstranitelnou, proto je nutno takové řízení zopakovat.

Stěžovatelka však v kasační stížnosti uvádí pouze námitky obecného charakteru, aniž by uvedla, které konkrétní důkazy či podklady pro rozhodnutí žalovaného v odůvodnění jeho rozhodnutí chybí, takové tvrzení bez uvedení konkrétních skutečností je však stiženo nemožností jejich přezkoumání soudem.

Protože ve správním řízení dospěl žalovaný k závěru, že stěžovatelka přichází ze státu, který Česká republika považuje za třetí bezpečnou zemi nebo bezpečnou zemi původu a nebylo prokázáno, že v jejím případě tento stát za takovou zemi považovat nelze, žádost stěžovatelky o udělení azylu zamítl jako zjevně nedůvodnou podle ustanovení § 16 odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Soud v přezkumném řízení byl vázán žalobním návrhem, přezkoumával, zda takové skutečnosti žalovaný spolehlivě zjistil, zda své rozhodnutí přiléhavě odůvodnil a zda postupoval v souladu se zákonem a závěry uvedené v rozsudku zdůvodnil.

Nejvyšší správní soud vychází z premisy „nechť si každý střeží svá práva“, proto nemůže stěžovatelka úspěšně v kasační stížnosti namítat, že nebyl správním orgánem či soudem v předcházejícím řízení zjištěn důsledně skutečný stav věcí, aniž by sama uvedla skutečnosti či důkazy, které pro takové tvrzení svědčí.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná a jako takovou ji zamítl (§ 110 odst. 1 s.ř.s.).

Za této procesní situace, kdy Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti rozhodl neprodleně po jejím obdržení a po nezbytném poučení účastníků řízení o složení senátu, se z důvodu nadbytečnosti již samostatně nezabýval návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle ustanovení § 60 odst. 1 a 7 s. ř. s. Protože úspěšný žalovaný žádné náklady neuplatňoval, ostatně mu žádné náklady nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly, soud mu právo na náhradu nákladů nepřiznal.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. dubna 2004

JUDr. Marie Součková
předsedkyně senátu